

Nowa publikacja historyczna o władcach Ziemi Darłowskiej

written by Artur Wejnerowski | 16 czerwca 2021

Leszek Walkiewicz

Książęta i władcy Ziemi Darłowskiej

W połowie czerwca br. ukazała się wydana przez Darłowski Ośrodek Kultury im. Leopolda

Tyrmanda książka autorstwa Leszka Walkiewicza nosząca tytuł „Książęta i władcy Ziemi Darłowskiej do połowy XVII wieku”.

Licząca 352 strony publikacja prezentuje chronologicznie biografie i ważniejsze dokonania na przestrzeni ponad sześciu stuleci: monarchów, książąt, władców, a niekiedy również ich żon władających tymi ziemiami. Na obszarach kasztelani i ziem: darłowskiej, słupskiej i sławieńskiej położonych na Pomorzu Środkowym ścierały się interesy wielu państw i krajów takich jak: Królestwo Polskie, Księstwo wschodnio-pomorskie, Księstwo zachodniopomorskie, Królestwo Danii, Marchia Brandenburska, Księstwo Rugii, Zakon krzyżacki, Święte Cesarstwo Rzymskie, a nawet Królestwo Czech. Książka przybliży również sylwetki i rządy możnych władców, jakimi byli Święcowie w oparciu o najnowsze ustalenia historyków.

W jednym z rozdziałów przytoczono mało znane fakty z lat 1569-1625 dotyczące okresu istnienia wyodrębnionego Księstwa Darłowskiego i jego książąt. Jak dotąd informacje o książętach i władcach ziemi darłowskiej są rozproszone w setkach publikacji, artykułach i książkach. Teraz powstało kompendium wiedzy przydatne zainteresowanym Czytelnikom i mieszkańcom Pomorza, a także turystom. Książka zawiera duży ładunek wiedzy historycznej. Oprócz biografii władców zamieszczono również ważniejsze informacje o księżnych i żonach władców na tle ówczesnych czasów, które miały istotny wpływ na dzieje Darłowa i regionu.

Średniowieczne dzieje Ziemi Darłowskiej do tej pory nie zostały w pełni wyjaśnione i w wielu przypadkach historycy spierają się, albo różnie interpretują poszczególne wydarzenia, umowy, pakt czy układy. Publikacja obejmuje blisko siedem wieków historii tej sławieńskiej ziemi. Pierwszą dynastią panującą na Pomorzu i w Ziemi Darłowskiej byli Piastowie, którzy rządili od czasów księcia Mieszka I do Władysława Łokietka z krótkimi przerwami na panowanie książąt rugijskich i Przemyślidów. Gryfici według najnowszych badań pochodzą od Piastów, podobnie jak Sobiesławice. Wielu z pośród władców tej ziemi, którzy odcisnęli swoje pozytywne piętno w procesie dziejowym na całym Pomorzu było wybitnymi jednostkami. Niewątpliwie do takich władców zaliczyć należy króla Skandynawii Eryka Pomorskiego, księcia Bogusława V i księcia zjednoczonego Pomorza Bogusława X.

Oprócz bogatej bibliografii liczącej ponad 500 pozycji książkę zamyka kalendarium okresu panowania poszczególnych władców i ich panów zwierzchnich sporządzone w oparciu o dotychczasowe ustalenia nauki historycznej i rozważań opartych na ogólnodostępnych dokumentach i źródłach. Prawie przy wszystkich władcach zamieszczone zostały wizerunki lub elementy związane z ich panowaniem jak np. pieczęcie, co pobudza wyobraźnię. Wielu historyków Ziemi Darłowską, kasztelanię darłowską już od średniowiecza bezzasadnie włączyło do nieistniejącego nigdy księstwa sławieńskiego, a następnie do kasztelani sławieńskiej. Wielu też z nich hipotezę założenia miasta Darłowa przez Wisława II bez głębszego uzasadnienia przyjęło za pewnik. Nie docenili oni jego początków i następnego znaczenia Darłowa. To nie Darłowo należało do kasztelanii sławieńskiej tylko Sławsko już w XIV wieku należało do domeny darłowskiej.

Zdaniem autora to nie książę rugijski Wisław II był założycielem miasta Darłowa, a książę gdański Świętopełk II Wielki podniósł darłowskie osadnictwo do rangi miasta. Jeśli zaś chodzi o drugą lokację Darłowa to niewątpliwie wielkie zasługi położyli bracia Piotr, Wawrzyniec i Jaśko Święcowie. Dalszy pomyślny rozwój miasta dostrzegł książę Bogusław

V, który zbudował zamek stanowiący rezydencję książęcą przez 300 lat i nadał miastu rangę książęcej stolicy. Upłynęło już ponad 360 lat od śmierci ostatniej księżnej Anny Croy i Arschott ze słowiańskiego rodu Gryfitów siostry Bogusława XIV. Wywodząca się z Piastów dynastia Gryfitów przez ponad pięć stuleci sprawowała rządy nad Kaszubami ludem etnicznie, językowo i kulturalnie stanowiącym integralną część lechickiego szczepu. Musimy wspomnieć, że ziemie pomorskie, w tym również Ziemia Darłowska ulegały stopniowej germanizacji głównie za pośrednictwem niemieckiego duchowieństwa i administracji. Wielu władców i książąt pomorskich dążyło usilnie do zbliżenia z Polską, ale często ich wysiłki nie znalazły należytego wsparcia w walce przeciwko zaborczej Brandenburgii i Zakonu krzyżackiego.

Publikacja ukazała się dzięki wsparciu Arkadiusza Klimowicza burmistrza Królewskiego Miasta Darłowa. Promocja książki odbędzie się na spotkaniu autorskim w Zamku Książąt Pomorskich w Darłowie w piątek 25 czerwca 2021 r. o godzinie 16.